31969R1191

28.6.1969 *URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI* L 156/1

UREDBA SVETA (EGS) št. 1191/69

z dne 26. junija 1969

o ukrepanju držav članic glede obveznosti javne službe v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti členov 75 in 94 Pogodbe,

ob upoštevanju Odločbe Sveta z dne 13. maja 1965 ([1]) o usklajevanju nekaterih določb, ki vplivajo na konkurenco v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([2]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([3]),

ker je eden od ciljev skupne prometne politike odpraviti neskladja, ki bi lahko povzročila bistveno izkrivljanje pogojev, ki veljajo za javne službe in so jih države članice uvedle za prevozna podjetja;

ker je zato treba ukiniti obveznosti javnih služb, opredeljene v tej uredbi; ker je v nekaterih primerih vendarle bistvenega pomena, da se te obveznosti ohranijo za zagotovitev ustreznega opravljanja prevoznih storitev; ker je treba ustreznost prevoznih storitev oceniti glede na razmerje med ponudbo in povpraševanjem v prometnem sektorju in potreb skupnosti;

ker se teh ukrepov o prenehanju ne sme uporabljati za prevozne tarife in pogoje, ki veljajo za podjetja za prevoz potnikov v interesu ene ali več posameznih skupin oseb;

ker je za namen izvajanja teh ukrepov treba opredeliti različne obveznosti javnih služb, zajetih v tej uredbi; ker take obveznosti vključujejo obveznost upravljanja, obveznost prevoza in tarifno obveznost;

ker se naj državam članicam prepusti možnost, da na lastno pobudo sprejmejo ukrepe za prenehanje ali ohranitev obveznosti javnih služb; ker morajo prevozna podjetja, upoštevajoč dejstvo, da so te obveznosti zanje finančno breme, imeti možnost zaprositi pristojne organe držav članic za prenehanje teh obveznosti;

ker je primerno prevoznim podjetjem omogočiti, da zaprosijo za prenehanje obveznosti javnih služb samo, če jim take obveznosti povzročijo gospodarsko izgubo, določeno v skladu z enotnimi postopki, opredeljenimi v tej uredbi;

ker naj imajo prevozna podjetja v svojih prošnjah možnost predlagati uporabo druge oblike prevoza, ki je za zadevni promet primernejša, da bi se tako izboljšali standardi poslovanja;

ker naj imajo pristojni organi držav članic pri odločanju o ohranitvi obveznosti javnih služb možnost, da odločitev pospremijo s pogoji, s katerimi bi lahko izboljšali donosnost zadevnih prevozov; ker naj imajo pristojni organi pri odločanju o prenehanju obveznosti javnih služb možnost uvesti alternativne službe za zagotovitev ustrezne prevozne storitve;

ker se naj za upoštevanje interesov vseh držav članic uvede postopek Skupnosti, za primere ko bi bilo prenehanje obveznosti upravljanja ali izvajanja prevoza v nasprotju z interesi druge države članice;

ker je za pravilno obravnavo vlog, ki jih predložijo podjetja za prenehanje obveznosti javne službe zaželeno, da države članice določijo roke za njihovo predložitev in obravnavo;

([1]) UL 88, 24.5.1965, str. 1500/65.
([2]) UL C 27, 28.3.1966, str. 18.
([3]) UL C 49, 17.5.1968, str. 15.

ker ima v skladu s členom 5 Odločbe Sveta z dne 13. maja 1965 o usklajevanju nekaterih določb, ki vplivajo na konkurenco v železniškem in cestnem prometu ter v prometu po celinskih plovnih poteh, vsaka odločitev pristojnih organov o ohranitvi obveznosti javnih služb, kot je opredeljena v tej uredbi, za posledico obveznost plačevanja nadomestila za vse finančne obremenitve, ki se lahko tako prenesejo na prevozna podjetja;

ker prevozno podjetje pridobi pravico do nadomestila z odločitvijo države članice, da ohrani zadevno obveznost javnih služb; ker se proračuni sestavljajo enkrat na leto, take pravice ni mogoče pridobiti v začetnem obdobju izvajanja te uredbe pred 1. januarjem 1971; ker se lahko ta datum zaradi podaljšanega roka za obravnavo vlog podjetij prenese tudi na kasnejši čas;

ker razen tega člen 6 Odločbe Sveta z dne 13. maja 1965 o usklajevanju nekaterih določb, ki vplivajo na konkurenco v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh, določa, da morajo države članice poravnati stroške za finančne obremenitve, ki v prevozu potnikov izvirajo iz uporabe prevoznih tarif in pogojev, uvedenih v interesu ene ali več posameznih skupin oseb; ker mora tako nadomestilo stroškov veljati od 1. januarja 1971; ker se lahko datum začetka veljavnosti z ukrepom na ravni Skupnosti preloži za eno leto, če bi se država članica soočila s posebnimi težavami;

ker je treba nadomestila za finančne obremenitve, ki se prenesejo na prevozna podjetja zaradi ohranitve obveznosti javnih služb, izplačati po enotnih postopkih; ker je treba za določitev zneska takega nadomestila upoštevati učinke, ki bi jih imelo prenehanje takih obveznosti na dejavnost podjetja;

ker naj se določbe te uredbe uporabljajo za vsako novo javno obveznost, kot je opredeljena v tej uredbi, ki se naloži prevoznemu podjetju;

ker morajo države članice plačila nadomestil po tej uredbi odobriti v skladu z enotnimi postopki, ki jih določa ta uredba, naj se taka plačila izvzamejo iz predhodnega postopka obveščanja, določenega v členu 93(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti;

ker naj se Komisiji omogoči od države članice pridobiti vse pomembne podatke v zvezi z izvajanjem te uredbe;

ker naj zato, da se Svetu omogoči preučitev položaja glede izvajanja te uredbe v vsaki državi članici, Komisija Svetu predloži poročilo v zvezi s tem pred 31. decembrom 1972;

ker je zaželeno, da države članice prevoznim podjetjem zagotovijo ustrezna sredstva in jim omogočijo izraziti mnenje glede njihovih interesov v zvezi s posameznimi odločitvami, ki jih države članice sprejmejo v skladu s to uredbo;

ker glede na to, da se ta uredba trenutno uporablja za opravljanje železniškega prevoza šestih nacionalnih železniških podjetij, med podjetji, ki opravljajo drugačne vrste prevoza, pa za taka, ki večinoma ne opravljajo prevoznih storitev lokalnega ali regionalnega značaja, se bo moral Svet v treh letih od začetka veljavnosti te uredbe odločiti, katere ukrepe naj sprejme glede obveznosti javnih služb v zvezi s prevozi, ki niso zajeti v tej uredbi,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

ODDELEK I

Splošne določbe

Člen 1

1. Države članice ukinejo vse obveznosti javnih služb v železniškem in cestnem prometu ter v prometu po celinskih plovnih poteh, kot jih opredeljuje ta uredba.

2. Vendar se lahko te obveznosti ohranijo, če so bistvene za zagotavljanje ustreznega opravljanja prevoznih storitev.

3. Odstavek 1 se ne uporablja za prevoz potnikov ter za prevozne tarife in pogoje, ki jih je uvedla država članica v interesu ene ali več posameznih skupin oseb.

4. Finančne obremenitve, ki se prenesejo na prevozna podjetja zaradi ohranitve obveznosti iz odstavka 2 ali zaradi uporabe prevoznih tarif in pogojev iz odstavka 3, se poravnajo skladno z enotnimi postopki, ki jih določa ta uredba.

Člen 2

1. „Obveznosti javnih služb“ pomenijo obveznosti, ki jih zadevno prevozno podjetje, če bi upoštevalo lastne poslovne interese, ne bi prevzelo ali jih ne bi prevzelo v enakem obsegu ali pod enakimi pogoji.

2. Obveznosti javnih služb v smislu odstavka 1 so obveznosti upravljanja, izvajanja prevoza in tarifne obveznosti.

3. V tej uredbi „obveznost upravljanja“ pomeni vsako obveznost, uvedeno za prevozno podjetje, da za vsako vozno pot ali objekte, za katerih upravljanje je pooblaščeno z licenco ali podobnim dovoljenjem, sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev prevoza, ki zadovoljuje ustaljene standarde glede stalnosti, rednosti in zmogljivosti. Zajema tudi vsako obveznost opravljati dodatne storitve in vsako obveznost vzdrževati vozne poti, opremo – v kolikor je to dodatna zahteva glede na celotno prometno omrežje – in objekte v dobrem stanju, potem ko so storitve ukinjene.

4. V tej uredbi „obveznost izvajanja prevozov“ pomeni obveznost, ki je bila uvedena za prevozna podjetja, da prevzamejo in prevažajo potnike ali blago po določenih tarifah in ob upoštevanju določenih pogojev.

5. V tej uredbi „tarifne obveznosti“ pomenijo obveznosti, ki so uvedene za prevozna podjetja, da zlasti za določene skupine potnikov, določene skupine blaga ali na določenih voznih poteh, uporabljajo tarife, ki jih določi ali odobri državni organ in so v nasprotju s poslovnimi interesi podjetja ter so posledica uvedbe posebnih tarifnih določb ali posledica zavrnitve spremembe te-teh.

Določbe iz prejšnjega pododstavka se ne uporabljajo za obveznosti, ki izhajajo iz splošnih ukrepov cenovne politike, ki velja za celotno gospodarstvo, ali ki izhajajo iz ukrepov na področju cen in splošnih pogojev prevoza, sprejetih z namenom vzpostavitve trga prometnih storitev ali njegovega dela.

ODDELEK II

Skupna načela za prenehanje ali ohranitev obveznosti javnih služb

Člen 3

1. Kadar se pristojni organi držav članic odločijo ohraniti obveznost javnih služb v celoti ali delno in kadar se to lahko stori na več načinov in se pri vsakem načinu ob izpolnitvi podobnih pogojev lahko zagotovi izvedba ustreznih prevoznih storitev, pristojni organi izberejo način, ki je za Skupnost stroškovno najugodnejši.

2. Ustreznost prevoznih storitev se oceni glede na:

(a) javni interes;

(b) možnost uporabe drugih oblik prevoza in zmožnost teh oblik, da izpolnjujejo zadevne potrebe po prevozu;

(c) prevozne tarife in pogoje, ki se lahko ponudijo uporabnikom.

Člen 4

1. Prevozna podjetja zaprosijo pristojne organe držav članic za prenehanje obveznosti vsake javne službe v celoti ali delno, kadar jim taka obveznost povzroča gospodarsko izgubo.

2. V svojih vlogah prevozna podjetja lahko predlagajo nadomestitev uporabljenih oblik prevoza z drugo obliko. Podjetja uporabljajo določbe člena 5 za izračun prihrankov, s katerimi bi lahko izboljšala svoj finančni položaj.

Člen 5

1. Za vsako obveznost upravljanja ali izvajanja prevoza se šteje, da povzroči gospodarsko izgubo, kadar zmanjšanje finančne obremenitve, ki bi bilo možno kot posledica celotnega ali delnega prenehanja obveznosti v zvezi s prevozom ali skupino prevozov, na katere ta obveznost vpliva, presega zmanjšanje prihodka, ki je posledica takega prenehanja.

Gospodarska izguba se določi na podlagi poročila, po potrebi revaloriziranega, o letni gospodarski izgubi, ki jo predstavlja razlika med zmanjšanjem letne finančne obremenitve in letnega prihodka, ki bi bila posledica prenehanja obveznosti.

Kadar obveznost upravljanja ali izvajanja prevoza zajema eno ali več kategorij prometa potnikov ali blaga v celotnem omrežju ali v večjem delu omrežja, se finančna obremenitev, ki bi bila odpravljena s prenehanjem obveznosti, oceni s porazdelitvijo skupnih stroškov podjetja izhajajočih iz njegovih prevoznih dejavnosti med različne kategorije prometa.

Gospodarska izguba bo v takih primerih enaka razliki med stroški, ki jih je možno dodeliti tistemu delu dejavnosti podjetja, na katere vpliva obveznost javnih služb, in ustreznim prihodkom.

Gospodarska izguba se določi ob upoštevanju učinkov obveznosti na dejavnost podjetja kot celote.

2. Za tarifno obveznost se šteje, da ima za posledico gospodarsko izgubo, če je razlika med prihodkom od prometa, za katerega obveznost velja, in finančno obremenitvijo takega prometa, manjša od razlike med prihodkom, ki bi bil ustvarjen s tem prometom, in finančno obremenitvijo iz tega prometa, če bi delo potekalo na komercialni osnovi – ob upoštevanju stroškov tistih prevozov, za katere veljajo obveznosti, kot tudi položaja na trgu.

Člen 6

1. Prevozna podjetja v enem letu od dne začetka veljavnosti te uredbe pri pristojnih organih držav članic vložijo vloge iz člena 4.

Prevozna podjetja lahko vložijo vloge po poteku omenjenega obdobja, če ugotovijo, da so določbe iz člena 4(1) izpolnjene.

2. Odločitve za ohranitev obveznosti javnih služb ali njenega dela ali za prenehanje obveznosti ob koncu določenega obdobja predvidevajo odobritev nadomestila za finančne obremenitve, ki iz tega izhajajo. Znesek takega nadomestila se določi v skladu s enotnimi postopki iz členov od 10 do 13.

3. Pristojni organi držav članic sprejmejo odločitve v enem letu od dneva, ko se je vložila vloga v zvezi z obveznostmi za upravljanje ali izvajanje prevozov, za tarifne obveznosti pa v šestih mesecih.

Pravica do nadomestila se pridobi na dan odločitve pristojnih organov, v nobenem primeru pa ne pred 1. januarjem 1971.

4. Kadar pristojni organi držav članic menijo, da je to potrebno zaradi števila in pomembnosti vlog, ki jih je vložilo vsako podjetje, lahko podaljšajo obdobje, predpisano v prvem pododstavku odstavka 3 najdlje do 1. januarja 1972. V takem primeru se pravico do nadomestila pridobi na ta datum.

Če želijo izkoristiti to možnost, pristojni organi držav članic o tem obvestijo zadevna podjetja v šestih mesecih po vložitvi vloge.

Če bi se država članica soočila s posebnimi težavami, lahko Svet na prošnjo te države in na predlog Komisije dovoli zadevni državi, da do 1. januarja 1973 podaljša rok, naveden v prvem pododstavku tega odstavka.

5. Če pristojni organi niso sprejeli odločitve v roku, ki je bil določen, se šteje, da je obveznost, za katero je bila vložena vloga za prenehanje po členu 4(1), prenehala.

6. Svet na podlagi poročila, ki ga predloži Komisija pred 31. decembrom 1972, v vsaki državi preuči položaj v zvezi z izvajanjem te uredbe.

Člen 7

1. K vsaki odločitvi za ohranitev obveznosti se lahko priložijo pogoji za izboljšanje donosnosti prevozov, na katere vpliva zadevna obveznost.

2. Z vsako odločitvijo o prenehanju obveznosti se lahko predvidi uvedba alternativne službe. V takem primeru prenehanje ne začne veljati, dokler alternativna služba ne začne delovati.

Člen 8

1. Zadevna država članica Komisijo pred začetkom izvajanja obvesti o vsakem ukrepu prenehanja obveznosti upravljanja ali izvajanja prevozov, ki ga namerava sprejeti na posamezni vozni liniji ali za posamezno prevozno storitev, ki bi lahko vplival na trgovino ali promet med državami članicami. O tem obvesti druge države članice.

2. Če Komisija meni, da je to potrebno, ali če tako zahteva druga država članica, se Komisija z državami članicami posvetuje glede nameravanega ukrepa.

3. Komisija v dveh mesecih po prejemu obvestila, navedenega v prvem odstavku, vsem zadevnim državam članicam pošlje mnenje ali priporočilo.

ODDELEK III

Uporaba prevoznih tarif in pogojev v prevozu potnikov, uvedenih v interesu ene ali več skupin oseb

Člen 9

1. Višina nadomestila za finančne obremenitve, ki se prenesejo na podjetja zaradi uporabe prevoznih tarif in pogojev v potniškem prometu, uvedenih v interesu ene ali več posameznih skupin oseb, se določi v skladu z enotnimi postopki iz členov od 11 do 13.

2. Nadomestilo se plačuje od 1. januarja 1971 dalje.

Če bi se država članica soočila s posebnimi težavami, lahko Svet na zahtevo te države in na predlog Komisije zadevni državi dovoli, da ta datum spremeni na 1. januar 1972.

3. Vloge za nadomestilo se vložijo pri pristojnih organih držav članic.

ODDELEK IV

Enotni postopki za plačilo nadomestila

Člen 10

1. Višina nadomestila iz člena 6 je pri obveznosti upravljanja ali izvajanja prevoza enaka razliki med zmanjšanjem finančne obremenitve in zmanjšanjem prihodka podjetja, če je celotni ali ustrezni del zadevne obveznosti za zadevno obdobje prenehal.

Kadar pa je bila gospodarska izguba izračunana z razdelitvijo skupnih stroškov, ki so nastali v podjetju v zvezi s temi prevoznimi dejavnostmi, med različne dele prevoznih dejavnosti podjetja, je višina nadomestila enaka razliki med stroški, ki se lahko dodelijo tistemu delu dejavnosti podjetja, na katerega vpliva obveznost javne službe, in ustreznim prihodkom.

2. Za namene določanja finančnih obremenitev in prihodka iz odstavka 1 se upoštevajo učinki prenehanja zadevne obveznosti na dejavnost podjetja kot celote.

Člen 11

1. Višina nadomestila, ki jo predvideva člen 6 in člen 9(1), je pri tarifni obveznosti enaka razliki med dvema zneskoma, kot sledi:

(a) prvi znesek je enak razliki med zmnožkom predvidenega števila prevoznih merskih enot na eni strani in:

— bodisi najugodnejšo veljavno tarifo, ki bi jo lahko zahtevali uporabniki, če zadevna obveznost ne bi obstajala, oziroma,

— če take tarife ni, tisto tarifo, ki bi jo uporabilo podjetje, ki posluje na komercialni osnovi, in ob upoštevanju stroškov zadevnega prevoza ter razmer na trgu;

ter zmnožkom dejanskega števila prevoznih merskih enot in tarife, uvedene za zadevno obdobje, na drugi strani.

(b) Drugi znesek je enak razliki med stroški, ki bi nastali z uporabo bodisi najugodnejše obstoječe tarife ali tarife, ki bi jo podjetje uporabilo, če bi poslovalo na komercialni osnovi in stroški, ki so dejansko nastali po obvezni tarifi.

2. Kadar zaradi položaja na trgu nadomestilo, izračunano v skladu z določbami odstavka 1, ne zadostuje za kritje skupnih stroškov prometa, na katerega vpliva zadevna tarifna obveznost, je vsota nadomestila iz člena 9(1) enaka razliki med temi stroški in prihodkom od tega prometa. Pri tem obračunu se upošteva vsako nadomestilo, ki je že plačano po členu 10.

3. Pri obračunavanju prihodka in stroškov, kot je določeno v odstavku 1, se upoštevajo učinki, ki bi jih imelo prenehanje zadevne obveznosti na celotno dejavnost podjetja.

Člen 12

Stroški, ki izhajajo iz ohranitve obveznosti, se izračunavajo na podlagi učinkovitega upravljanja podjetja in zagotavljanja prevoznih storitev na ustrezni kakovostni ravni.

Obresti, povezane z lastnim kapitalom, se lahko odbijejo od obresti, ki se upoštevajo pri izračunu stroškov.

Člen 13

1. Z odločitvami, sprejetimi po členu 6 in 9, se vnaprej določi višina nadomestila za obdobje vsaj enega leta. Hkrati se določijo dejavniki, ki so lahko razlog za uskladitev takega zneska.

2. Uskladitev zneska iz odstavka 1 se izvede po vsakoletnem zaključku letnih računovodskih izkazov zadevnega podjetja.

3. Vnaprej določeni znesek nadomestila se izplača po obrokih. Plačilo vsake vsote, ki zapade zaradi uskladitve, predvidene v odstavku 2, se izvede nemudoma po uskladitvi.

ODDELEK V

Naložitev novih obveznosti javnih služb

Člen 14

1. Razen v primerih iz člena 3(1) lahko države članice po dnevu začetka veljavnosti te uredbe prevoznim podjetjem naložijo obveznosti javnih služb le, v kolikor so take obveznosti bistvenega pomena za zagotovitev izvajanja ustreznih prevoznih storitev.

2. Kadar tako naložene obveznosti prevoznim podjetjem povzročijo gospodarsko izgubo v smislu člena 5(1) ali finančne obremenitve v smislu člena 9, pristojni organi držav članic, ko se odločajo o naložitvi takih obveznosti, poskrbijo za odobritev nadomestila za finančne obremenitve, ki iz tega izhajajo. Uporabljajo se določbe členov od 10 do 13.

ODDELEK VI

Končne določbe

Člen 15

V odločitvah, ki so jih pristojni organi držav članic sprejeli v skladu z določbami te uredbe, so navedeni razlogi, na katerih temeljijo, in se na ustrezen način objavijo.

Člen 16

Države članice prevoznim podjetjem zagotovijo možnost, da na primeren način izrazijo stališča o njihovih interesih glede odločitev, sprejetih v skladu s to uredbo.

Člen 17

1. Komisija lahko od držav članic zahteva, da predložijo vse potrebne informacije glede izvajanja te uredbe. Kadar Komisija meni, da je potrebno, se posvetuje z zadevnimi državami članicami.

2. Nadomestilo, ki se izplača po tej uredbi, je izvzeto iz predhodnega postopka obveščanja, določenega v členu 93(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti.

Države članice Komisiji takoj sporočijo podrobnosti, razvrščene po vrsti obveznosti, o plačilih nadomestil za finančne obremenitve, naložene prevoznim podjetjem zaradi ohranitve obveznosti javnih služb iz člena 2, ali zaradi uporabe prevoznih tarif in pogojev pri prevozu potnikov, uvedenih v interesu ene ali več posameznih skupin oseb.

Člen 18

1. Države članice po posvetovanju s Komisijo pravočasno sprejmejo take zakone ali druge predpise, ki jih je treba sprejeti za izvajanje te uredbe, zlasti člena 4.

2. Kadar država članica tako zahteva ali kadar Komisija meni, da je to primerno, se Komisija posvetuje z zadevnimi državami članicami o predlogih iz odstavka 1.

Člen 19

1. Naslednja železniška podjetja uporabljajo to uredbo pri opravljanju prevoznih storitev po železnici:

— Société nationale des chemins de fer belges (SNCB) / Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS);

— Deutsche Bundesbahn (DB);

— Société nationale des chemins de fer français (SNCF);

— Azienda autonoma delle Ferrovie dello Stato (FS);

— Société nationale des chemins de fer luxembourgeois (CFL);

— Naamloze Vennootschap Nederlandse Spoorwegen (NS);

2. Glede podjetij, ki opravljajo drugačne vrste prevoza, se ta uredba ne uporablja za podjetja, ki opravljajo predvsem prevozne storitve lokalnega ali regionalnega značaja.

3. V treh letih po začetku veljavnosti te uredbe Svet na podlagi načel in ciljev, določenih v Oddelku II Odločbe z dne 13. maja 1965, odloči o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z obveznostmi javnih služb, ki vplivajo na prevozne storitve in ki niso zajete v tej uredbi.

Člen 20

Ta uredba začne veljati 1. julija 1969.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Luxembourgu, 26. junija 1969

Za Svet
G. THORN
Predsednik